

Domeniks Gaudencs

IZKAISĪTĀ SKLEROZE

Eistāzija vēl gāja skolā, kad ievēroja pie sevis kādas dīvainas slimības pazīmes. Viņa vairs īsti nevarēja kustināt kājas. Sākumā tās bija tikai daļēji paralizētas, tad gandrīz pilnīgi tā, ka viņa ar grūtībām varēja pārvietoties tikai ar krukliem. Izskatījās, ka slimība progresēja. Eistāzija sāka runāt lēnāk un it kā skaldīdama vārdus, un, kad viņa gribēja kaut ko satvert, rokas sāka stipri trīcēt un raustīties.

Tas bija smags gadījums. Es jutos nedrošs gan attiecībā uz diagnozi, gan attiecībā uz labāko ārstēšanas veidu, tādēļ aizsūtīju pacienti uz lielpilsētas neiroloģisko klīniku pie pazīstama nervu ārsta. Bet meitenes māte, kas viņu pavadīja, nebija mierā ar tur saņemto diagnozi. Viņa neticēja profesoram. Tādēļ viņa aizgāja ar meitiņu pie cita, viņai sevišķi ieteiktā psihiatriskās klīnikas profesora. Bet šī ārsta viedoklis nomierināja viņu tikpat maz, kā iepriekšējais un tādēļ atpakaļceļā viņa aizkavējās vēl vienā pilsētā un arī tur uzmeklēja nervu ārstu.

Es saņēmu visu trīs ārstu viedokļus. Viens bija drošāks, cits ne tik drošs, bet visi uzstādīja vienu un to pašu diagnozi: izkaisītā skleroze. Mans uzdevums bija pamazām ieskaidrot vecākiem, sevišķi mātei, par cik smagu slimību ar nelabvēlīgām izredzēm šeit ir runa. Māte nenoticēja arī man, un es jutu, ka viņa no manis distancējās, vismaz par uzticības tiesu. Es tomēr laiku pa laikam apmeklēju meiteni, lai paskatītos, kā viņai iet. Pa to laiku ir sākusies vasaras sezona, un man bija pilnas rokas darba, tā kā es knapi atradu mirkli, lai paskatītos pa logu un konstatētu, vai ārā līst lietus, vai spīd saule.

Rudenī es atkal aizgāju pie manas mīļās Eistāzijas un biju augstākā mērā pārsteigts. Meitene bija gultā. Ieraudzījusi mani, viņa strauji uzleca kājās un parādīja man, kā viņa bez krukliem var skriet pa trepēm augšā-lejā. Māte triumfējoši smaidīja: "Tā, lūk, tagad jūs redzat, kam bija taisnība – jums, gudriem ārstiem un profesoriem vai man."

Kas bija noticis? Eistāzija pastāstīja: "Es biju iegrimusi dziļā miegā. Tad es sadzirdēju soļus uz kāpnēm, es tos dzirdēju ļoti skaidri, tad kāds piekļāvēja pie durvīm. Es biju šausmīgi pārbijusies un nezināju, ko iesākt. Taču, kad piekļāvēja vēlreiz – klusi un pieklājīgi, es iesaucos: 'Iekšā!' Istabā ienāca kāds kungs. Rokā viņam bija koferītis, tieši tāds pats, kā Jums, daktera kungs. Lai arī viņš neko neteica, es uzreiz zināju, ka tas bija ārsts, kas atnāca pie manis. Viņam bija gara balta bārda un mugurā brūns apģērbs. Viņš uzlūkoja mani ar tik labestīgu skatienu, ka tas mani caurstrāvoja caurcaurēm. Es jutu šo labestību kā strāvu, kas elektrizēja visu manu ķermeni. Viņš paņēma krēslu, apsēdās pie gultas, pataustīja manu pulsu, uzlika vienu roku uz pieres, it kā gribēja noskaidrot, vai man ir drudzis, un tad teica: 'Paņem dadžu un salātu (Lattich) kātus, labi uzvāri abus, tikai katru atsevišķi. Tad nogulies uz vēdera un lai tava māte uzliek kātu pie kāta – pārmaiņus vienu dadža, vienu salātu – blakus citu citam gar visu mugurkaulu. Kad šie brīnumaugi būs uzlikti precīzi kā es esmu teicis, jums ir jāsataisa siena ziedu putra (Heublumenbrei), jāieliek tā maisiņā un jāuzliek virsū, viss labi jāapsedz un jāgaida, kamēr atdzisis. Tas jums jāatkārto katru dienu vairākkārt. Tad tu izveselosies.' Viņš to pateica, un tad viņa pēkšņi vairs nebija, viņš vienkārši pazuda.

Kad es to izstāstīju savai mātei, viņa teica: 'Sapņi ir putas'. Tās ir tikai muļķības vien. Viņa negribēja piedalīties šajā nosapņotajā, bezjēdzīgajā smērēšanās, kā viņa to nosauca.

Bet nākamajā naktī sapnis atkārtojās, taču māti tas neiespaidoja. 'Tu esi iecirtusies, meit', viņa teica. 'Tiec nu vaļā no šī sapņa, sapņo ko citu!'

Trešajā naktī es redzēju daudzus, daudzus cilvēkus kādā milzīgā laukumā. Es nezinu, varbūt tie bija kādi lieli svētki. Tad es redzēju, kā visi atbrīvoja man priekšā vietu, pašķiroties un izveidojot tādu kā koridoru, it kā tiktu gaidīta kāda svarīga persona, kurai bija jātiek cauri ļaužu pūlim. Pēkšņi es stāvēju šajā koridorā viena pati un tālumā ieraudzīju viņu, manu dakteri nākam man pretī. Ar katru viņa soli cilvēki atkāpās arvien tālāk un beidzot izveidoja apli, kura vidū bijām palikuši mēs abi. Nu viņš bija pavisam tuvu man, es jutu viņa labestīga skatienu spēku caurstrāvojam mani, un viņš teica: 'Nekavējieties vairs ilgāk!' Tad viņš sāka dziedāt kādu dīvainu dziesmu, līdzīgu korālim un pūlis viņam pievienojās. Kalni pēkšņi kļuva pavisam gaiši, it kā apliet ar brīnišķīgu gaismu. Es pamodos. Tagad es vairs neatkāpos lūgdama māti pamēģināt. 'Nu labi', - viņa teica, - 'dadžus jau es atradīšu, un salāti aug mājas priekšā. Mēs pamēģināsim.

Ja tas arī nelīdzēs, tad kaitēt noteikti arī nekaitēs. Ir taču brīnumi, un tavs sapnis ir, ja arī ne brīnums, tad tomēr brīnumains. Tātad, aiziet.'

Un tad viņa godīgi izpildīja visu, ko sapņa ārsts man lika izdarīt, bet šīs procedūras nekādi neietekmēja manu slimību. Neskatoties uz to, mēs tomēr uzlikām zāles trīs reizes. Un ceturtajā dienā kaut kas notika. Ap pusdienlaiku es nepamanīju kā biju iemigusi. Pēkšņi kāds iečukstēja man ausī: Tagad celies un ej! Savus krukus vari mest prom!

Šeit man tomēr jādod vārds mātei."

"Es atrados virtuvē", stāstīja māte tālāk. "Pēkšņi es sadzirdēju troksni uz kāpnēm. Es izskrēju ārā un ieraudzīju, ka mana meita nometusi krukus nāca pa kāpnēm lejā, laimīgi starodama. Kā jūs domājat daktera kungs, vai tas ir brīnums, vai nav? Arī tad, ja neviens normāls cilvēks netic vai negrib ticēt brīnumiem, tas tomēr ir viens un turklāt liels."

Es jutos tik ļoti pārsteigts, ka teicu tikai: "Jā, tas gan ir brīnums." Gadījās tā, ka nākamajā dienā mums bija ārstu kongress, un tur es izklāstīju šo gadījumu kolēģiem, lai dzirdētu viņu viedokli. Visi bija vienis prātis: runa varot būt tikai par šai slimībai ļoti raksturīgām remisijām, t.i., pārejošiem uzlabojumiem, kuriem diemžēl seko jauni pasliktinājumi. "Acimredzot",- izteicās viens no kolēģiem, - "meitene zemapziņā būs nojautusi nākamo uzlabojumu un tas izraisīja viņā sapni ar atbilstošu dievišķu ārstu, kas viņai palīdzēja."

Šī kopīgā ārstu diagnoze izrādījās absolūti nepareiza. Izārstēšanās pierādīja sevi kā definitīvu. Meitene izauga par spēcīgu jaunkundzi un par krietnu, čaklu zemnieci. Viņa ne vien strādāja, bet arī dāvināja dzīvību vairākiem robustiem bērneliem.

Vai tā bija nepareiza diagnoze? Vai tā beigu beigās bija tikai skolnieciska neirastēnija vai histērija? Bet kā tādā gadījumā tā varēja zināt un atdarināt tipiskus izkaisītās sklerozes simptomus? Tie ir jautājumi, uz kuriem nav viennozīmīgu atbilžu. Vai tas bija brīnums? Vai ir brīnumi? Jā, tie noteikti ir, un es esmu daudzus piedzīvojis savā praksē. Bet kas īsti ir brīnums? Tas ir kāds notikums, kas liek cilvēkiem to apbrīnot. Tas pārsniedz visu ierasto, un tas ir neizskaidrojams. Bet, precīzi izpētot, parasti tomēr var atrast mīklas atrisinājumu. Tātad, brīnums ir uzdevums domāšanai. Un tomēr viens jautājums vienmēr paliek neatrisināts, proti, kādēļ un kā labad viss notika. Mēģinot atrisināt mīklu, parasti cilvēki nonāk pie secinājuma, ka tas nebija bez savas jēgas. Māte teica: "Cilvēki iedomājas par sevi pārāk daudz. Viņi domā, ka ir dievi. Ja viņi sāk saprast kādas blusas cirkulāciju, tad tūlīt domā, ka ir atklājuši blusu!" Šim uzskatam ir sava taisnība, jo mēs cilvēki vēl nebūt neesam visu sapratuši un arvien vel stāvam dažas labas mīklas priekšā.

Domenic Gaudenz „Multiple Sklerose”, aus "Für die religiöse Erziehung", Günter von Negelhein (Hrsg.), Verlag am Goetheanum.